

УДК: 327.51:357.02

В.Ф. Коломіць

*кандидат технічних наук, професор кафедри
міжнародних
відносин та зовнішньої політики Київського
міжнародного університету*

Р.М. Рудник

*студент 2-го курсу магістратури Інституту
міжнародних відносин
Київського міжнародного університету*

МІСЦЕ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ В СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

У статті автор зазначив про наявність значної кількості наукових доробок щодо даного питання та акцентував увагу на відсутності загальноприйнятих визначень національної та громадської безпеки, що призводить до наявності прогалин у законодавстві та неправильному нормотлумаченні й нормозастосуванні. Запропоновано авторське розуміння «громадської безпеки» у вузькому, децю спрощеному сенсі. Аргументовано пропозицію про належність Національного банку України та Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини до суб'єктів забезпечення громадської безпеки. Зазначено про необхідність розроблення і прийняття нормативно-правових актів України, які встановлюють відповідальність юридичних і фізичних осіб за порушення чинного безпекового законодавства України. Визначено місце

громадської безпеки в системі національної безпеки як одного з її структурних елементів.

Ключові слова: громадська безпека, національна безпека, суб'єкти забезпечення громадської безпеки, суб'єкти забезпечення національної безпеки, об'єкти національної безпеки, об'єкт громадської безпеки, безпека, громадський.

*Безпека – це процес, а не результат.
Брюс Шнайєр*

Відколи існує світ, відтоді людство переймається проблемами безпеки. Отже, можна стверджувати, що загрози небезпеки є іманентними, невіддільним складником процесу цивілізаційного поступу, який має свої етапи, параметри та специфіку. Вочевидь, що проблему безпеки взагалі, а національної зокрема, слід об'єктивно розглядати через призму її рольової участі в процесах розвитку, тобто позиціонувати її як деструктивну, так і конструктивну функції (щодо останньої, то наразі слід наголосити на тому незаперечному факті, що феномен безпека ґрунтується на протидіях явищам небезпеки, необхідність убезпечення від яких якраз і стимулює процес прискорення пошуку ефективних механізмів протидії. Тобто, ідеться про конструктивістську роль небезпеки, зокрема, і безпеки загалом) [1, с. 9].

На початку ХХІ століття у світі відбуваються кардинальні трансформації, що супроводжуються зміною геополітичних конфігурацій, безпекових ситуацій та іншими кардинальними змінами. Ґрунтовне дослідження суті і місця громадської безпеки в системі національної безпеки вимагає першочергово вивчення й аналізу її поняття і змісту, а вже потім визначення співвідношення цих двох явищ.

Нині однією з найважливіших умов забезпечення прав і свобод людини, недоторканності її життя та здоров'я, власності, інших суспільних інтересів є охорона громадської безпеки в

країні. Громадська безпека створює атмосферу спокою серед населення, обстановку впевненості в ефективності захисту від імовірних злочинів, у наявності для цього відповідних гарантій, відчуття безпеки, на яку можна покластися та яка заспокоює. Суспільна небезпечність злочинів проти громадської безпеки полягає в тому, що вони порушують безпечні умови життєдіяльності – загальну безпеку, безпеку життя, здоров'я, власності широкого та невизначеного кола осіб і безпеку інших цінностей суспільства, створюють небезпеку настання тяжких наслідків або заподіюють такі наслідки.

Загальнотеоретичним питанням забезпечення громадської безпеки в юридичній науці присвячено достатньо уваги, але необхідно зауважити, що питання ґрунтовного аналізу визначення місця громадської безпеки в системі національної безпеки залишається актуальним і нині. Це підтверджується великою кількістю наукових досліджень з даної проблематики, як вітчизняних так і російських фахівців: О.В. Коломійця [1], А.В. Басова [2], В.А. Ліпкана [3–6], В.Б. Авер'янова, О.М. Бандурки, Ю.П. Битяка, Р.А. Калюжного, В.С. Цимбалюка [7], О.С. Доценка [8] та ін. В існуючих наукових працях вказані питання розглядались фрагментарно або в межах широкої адміністративно-правової проблематики, без комплексного підходу, що у свою чергу обумовлює необхідність наукового аналізу цього питання та його **актуальність**.

Мета статті полягає в тому, щоб на підставі всебічного аналізу наукових праць і нормативно-правових актів визначити місце громадської безпеки в системі національної безпеки.

Виходячи з розуміння загальної проблеми цієї статті, автором поставлені такі **завдання**: розкрити зміст і запропонувати узагальнену дефініцію громадської безпеки, а також визначити її місце в системі національної безпеки.

Можемо зауважити, що сам термін «громадська безпека» досить часто зустрічається в чинних нормативних актах, але в сучасній юридичній літературі можна зустріти різні погляди на розуміння громадської безпеки. Треба зазначити, що

обговорення, які ведуться в цій галузі, не дозволяють виділити єдності в поглядах на це питання.

У результаті здійсненого нами контент-аналізу, де мультиплікандом виступала терміносполука «громадська безпека», беручи до уваги етимологію слова «громадський» і його тлумачення як такого, що стосується суспільства [9, с. 100], і здійснивши фрагментарний аналіз законодавчих і доктринальних дефініцій, можемо висновувати, що під *громадською безпекою* у вузькому сенсі можна розуміти стан суспільства, який сконцентрований у його духовних, морально-етичних, культурних, історичних, інтелектуальних та матеріальних цінностях, інформаційному і навколишньому середовищі та природних ресурсах за відсутності загроз.

Ще раз акцентуємо увагу на наявності значної кількості, переважно доктринальних, тлумачень громадської безпеки та наголошуємо на необхідності вироблення уніфікованого визначення та його законодавчого закріплення.

Зміст громадської безпеки становить систему взаємопов'язаних суспільних відносин, що проявляються в поведінці людей, їх діяльності, вчинках переважно в громадських місцях. Суть і специфіка громадської безпеки в її соціальній значимості – забезпечення нормальних умов життя, побуту і відпочинку людей, суспільного спокою, ефективної трудової діяльності, охорони честі і гідності людини [10, с. 9].

Визначаючи місце громадської безпеки в системі національної безпеки, пропонуємо зупинитися на складниках першого поняття.

Дефініція безпеки, що надає В.А. Ліпкан [4, с. 57], на нашу думку, є найповнішою. Він вважає, що «*безпека* – це гарантована конституційними, законодавчими і практичними заходами захищеність і забезпеченість життєво важливих інтересів об'єкта від зовнішніх і внутрішніх загроз». З даного визначення пропонується надати таку *класифікацію безпеки* за видом загрози життєво важливим інтересам: зовнішня безпека – це захищеність національних інтересів, національних цінностей

і способу життя від загроз, що виходять ззовні; внутрішня безпека – до якої належать ті суспільні відносини, що пов’язані з запобіганням або усуненням загрози для життя і здоров’я людей, їхнього майна (власності) всередині країни [11, с. 40-41]. Зважаючи на це положення, ми можемо резюмувати про розуміння громадської і національної безпеки різновидом одного загального явища. Деякою мірою, на нашу думку, зовнішня безпека і являє собою сутність національної безпеки, а внутрішня – громадської безпеки.

Наприклад, М.Б. Левицька вказує, що «національну безпеку слід розуміти як такий ступінь захищеності особи, держави та суспільства, що забезпечує їх стале функціонування та базується на діяльності особи, суспільства, держави та інших суб’єктів для виявлення, попередження, припинення та ліквідації наслідків загроз національним інтересам» [12, с. 33], а громадська безпека стосується безпосередньо суспільства – громадськості з його правами, обов’язками та свободами.

Також під *громадською безпекою* розуміється система зв’язків і відносин, що складаються відповідно до техніко-юридичних норм, при використанні об’єктів, що являють підвищену небезпеку для життя і здоров’я людей, майна державних і громадських організацій і громадян при настанні особливих умов у зв’язку зі стихійними лихами або іншими надзвичайними обставинами [13, с. 294].

Визначаючи місце одного явища в системі іншого, на нашу думку, актуальним є порівняння ознак, які можуть бути як спільними – подібними, так і кардинально різними. В основу нашого порівняння запропоновано такі критерії: суб’єкти, об’єкти, завдання, принципи.

Передусім зазначимо, що відправним «пунктом» у здійсненні нашого дослідження виступала низка нормативно-правових актів національного законодавства, а саме Закони України «Про основи національної безпеки» та «Про особливості забезпечення громадського порядку та громадської безпеки у зв’язку з підготовкою та проведенням футбольних

матчів», Указ Президента України «Про стратегію національної безпеки України» та ін.

Спільними суб'єктами забезпечення національної та громадської безпеки є:

- Президент України;
- Верховна Рада України;
- Кабінет Міністрів України;
- Рада національної безпеки і оборони України;
- Міністерства (Міністерство оборони України, Міністерство внутрішніх справ України; Міністерство з надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи; Міністерство охорони здоров'я; Міністерство транспорту та зв'язку України та ін.);
- Інші центральні органи виконавчої влади;
- Збройні Сили України;
- Служба безпеки України;
- Служба зовнішньої розвідки України;
- Державна прикордонна служба України та інші військові формування, утворені відповідно до законів України [14; 2, с. 43].

А от Національний банк України, суди загальної юрисдикції, прокуратура України, місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування, громадяни України, об'єднання громадян зараховані до суб'єктів забезпечення національної безпеки, але, на нашу думку, вони також повинні бути спільними, оскільки дані органи, у межах власних повноважень, визначених законодавством, вчиняють дії, які тією чи іншою мірою спрямовані на гарантування безпеки в усіх її проявах. Наприклад, відповідно до Конституції України основною функцією Національного банку є забезпечення стабільності грошової одиниці України [15], а нестабільність – у правовому регулюванні відносин у сфері економіки, зокрема фінансової (фіскальної) політики держави;

відсутність ефективної програми запобігання фінансовим кризам становить одну із загроз національним інтересам і національній безпеці України в економічній сфері [14], що в подальшому призводить і до порушення економічних прав населення в цілому.

Характеризуючи суб'єкти забезпечення громадської безпеки, слід зазначити, що в теорії адміністративного права немає єдиної точки зору щодо визначення класифікації суб'єктів забезпечення громадської безпеки, але ми запропонували їх приблизний перелік. Також, на нашу думку, досить актуальним питанням є зарахування Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини до суб'єктів забезпечення громадської безпеки, а саме його закріплення як такого при розробці уніфікованого нормативно-правового акта у сфері громадської безпеки. Його прийняття обґрунтовується існуванням розбіжностей у науковому та законодавчому тлумаченні вищезазначених та тих термінів, які вживаються нами під час дослідження, і наявністю прогалин у національному законодавстві, що, у свою чергу, має наслідком неправильне тлумачення і термінозастосування, що, почасти, призводить до порушення прав і судового розгляду справи.

Наступним критерієм для визначення місця громадської безпеки в системі національної безпеки нами зазначено об'єкти.

Об'єктами національної безпеки є:

- людина і громадянин – їхні конституційні права і свободи;
- суспільство – його духовні, морально-етичні, культурні, історичні, інтелектуальні та матеріальні цінності, інформаційне і навколишнє природне середовище і природні ресурси;
- держава – її конституційний лад, суверенітет, територіальна цілісність і недоторканність [14].

Ми акцентуємо увагу на тому, що в даному переліку зазначений також і *об'єкт громадської безпеки* – безпосередньо суспільство з його цінностями, середовищем і ресурсами, тобто, виходячи з цього, визначаємо належність громадської безпеки до системи національної безпеки як одного з її структурних елементів.

Відповідно до вищезазначеного Указу, нагальними завданнями політики національної безпеки є захист таких життєво важливих національних інтересів України: утвердження конституційних прав і свобод людини і громадянина, створення умов для вільного розвитку людини, реалізації її творчого потенціалу через різноманіття форм суспільної організації; захист державного суверенітету України, її територіальної цілісності, недоторканності державного кордону; створення конкурентоспроможної, соціально орієнтованої ринкової економіки та забезпечення підвищення рівня життя і добробуту населення; гарантування безпечних умов життєдіяльності населення, захисту і відновлення навколишнього природного середовища... [16].

Щодо громадської безпеки, то аналіз наукової літератури і чинного законодавства уможлиблює виокремлення таких її завдань, які здійснюються її суб'єктами:

1. Розробка та реалізація необхідних нормативно-правових актів у сфері забезпечення громадської безпеки як у звичайних умовах, так і в умовах виникнення надзвичайних ситуацій різної генези;
2. Розробка та прийняття загальнодержавних програм у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного й природного характеру;
3. Створення умов для сталого та ефективного кадрового, матеріально-технічного, фінансового, інформаційного та юридичного забезпечення діяльності суб'єктів забезпечення громадської безпеки як у звичайних умовах так і в умовах виникнення надзвичайних ситуацій різної генези;

4. Поновлення об'єктів громадської безпеки, яким була завдана шкода внаслідок виникнення надзвичайної ситуації; і нарешті, здійснення контрольно-наглядової діяльності в зазначеній сфері [2, с. 44]. Виходячи з даних норм, можемо зазначити про спільність завдань національної та громадської безпеки, як в загальному вигляді – гарантування безпеки, так і в різних сферах життя суспільства (громадський аспект) й окремих осіб та держави в цілому (національний аспект).

Взявши за основу для виділення спільних *принципів*, тобто основоположних ідей, у сфері національної та громадської безпеки Закони України «Про основи національної безпеки» та «Про особливості забезпечення громадського порядку та громадської безпеки у зв'язку з підготовкою та проведенням футбольних матчів» та наукову позицію Басова А.В., зазначимо, що основними принципами забезпечення національної безпеки є: пріоритет прав і свобод людини і громадянина; верховенство права; пріоритет договірних (мирних) засобів у розв'язанні конфліктів; своєчасність і адекватність заходів захисту національних інтересів реальним і потенційним загрозам; чітке розмежування повноважень і взаємодія органів державної влади у забезпеченні національної безпеки; демократичний цивільний контроль за військовою організацією держави та іншими структурами в системі національної безпеки; використання в інтересах України міждержавних систем і механізмів міжнародної колективної безпеки [14].

Забезпечення громадської безпеки базується на принципах: законності; запобігання проявам насильства та неналежній поведінці, антисоціальним і расистським проявам; пріоритетності превентивних заходів; формування доброзичливих відносин між усіма суб'єктами правовідносин; взаємної поваги та пошуку компромісних рішень; відкритості та гласності; відповідальності за виконання прийнятих зобов'язань [17].

Незважаючи на наявність певних відмінностей та способів формулювання, ці принципи, на нашу думку, повинні бути визнані спільними як для національної, так і для громадської безпеки.

На думку Басова А.В., і ми підтримуємо його позицію, до основних принципів забезпечення громадської безпеки слід зараховувати: законність, пріоритет захисту прав людини і громадянина; дотримання прав юридичних осіб; своєчасність та адекватність реагування на загрози для громадської безпеки з боку відповідних органів публічного управління; забезпечення контролю за діяльністю органів публічного управління у сфері забезпечення громадської безпеки з боку громадськості; комплексність регулювання суспільних відносин у сфері забезпечення громадської безпеки; взаємної відповідальності особи, суспільства та держави за стан забезпечення громадської безпеки; забезпечення взаємодії всіх органів публічного управління з метою ефективного використання сил та засобів забезпечення громадської безпеки в умовах надзвичайної ситуації; здійснення міжнародного співробітництва у сфері забезпечення громадської безпеки [12, с. 45]. Ми вважаємо, що основоположними принципами в цих сферах повинні бути виділені принципи законності, пріоритету прав людини, пріоритетність мирного відвернення безпеки, відповідальності суб'єктів і їх взаємодії, при забезпеченні безпеки.

Варто також зазначити, що виходячи з дефініції національна безпека – захищеність життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, за якої забезпечуються сталий розвиток суспільства, культурний розвиток населення [14], можемо акцентувати увагу на тому, що сфера забезпечення громадської безпеки виділена в окрему та потребує відповідних дій щодо свого забезпечення.

Ще одним критерієм для визначення місця громадської безпеки в системі національної безпеки, про який не було зазначено вище, виступає *відповідальність*. Наприклад, відповідно до Закону «Про особливості забезпечення

громадського порядку та громадської безпеки у зв'язку з підготовкою та проведенням футбольних матчів» визначено, що особи, винні у порушенні вимог законодавства про забезпечення громадського порядку та громадської безпеки... несуть цивільно-правову, дисциплінарну, адміністративну або кримінальну відповідальність відповідно до закону [17], а для системи національної безпеки одним з найважливіших напрямів цієї діяльності є розроблення і прийняття нормативно-правових актів України, які встановлюють відповідальність юридичних і фізичних осіб за порушення чинного безпекового законодавства України [3, с. 108], оскільки їх відсутність і може викликати низку проблем щодо нормозастосування.

Водночас, під громадською безпекою ми розуміємо певну систему суспільних відносин, які забезпечують запобігання та усунення всезагальної небезпеки насильницького спричинення шкоди правоохоронюваним інтересам у цілому, які гарантують тим самим їх стабільність і надійність. Користуючись дихотомічним поділом поняття, з огляду на вищевикладене, зроблено висновок про співвідношення національної та громадської безпеки як системи та підсистеми [5], і ми з цим абсолютно погоджуємося. Також варто зазначити про особисту, громадську і державну безпеку як складові елементи, органічне поєднання яких утворює зміст національної безпеки.

Тероризм, як прояв суспільно небезпечної діяльності з метою досягнення злочинних цілей, посягаючи на громадську безпеку, посягає і на національну безпеку в цілому [5, с. 3]. Поняття життєво важливих інтересів (у національній безпеці) є ширшим за обсягом, ніж поняття правоохоронюваних інтересів (у громадській безпеці), тому що правоохоронювані інтереси – це такі інтереси, котрі охороняються правом не лише в силу своєї важливості, а й завдяки своїй вразливості та слабкій захищеності. З цього випливає, що категорія правоохоронюваних інтересів формується, виходячи не лише з критерію цінності для суспільства, а й з положень стану захищеності, отже, може існувати певний інтерес, що являє

собою цінність, але завдяки своїй захищеності не потребувати правової охорони, тобто не бути правоохоронюваним. Водночас, вихідним критерієм віднесення тих чи інших інтересів до життєвоважливих є винятково їх цінність, пріоритетність для національної безпеки, безвідносно до стану захищеності, уразливості тощо. Отже, поняття «життєво важливі інтереси» є ширшим за поняття «правоохоронні інтереси». Викладені відмінності являють собою ще один аргумент на користь того, що поняття громадська безпека є структурним елементом поняття національної безпеки, а тероризм становить фактор загрози національній безпеці України [5, с. 4].

Національна безпека України забезпечується завдяки проведенню виваженої державної політики відповідно до прийнятих в установленому порядку доктрин, концепцій, стратегій і програм у політичній, економічній, соціальній, військовій, екологічній, науково-технологічній, інформаційній та інших сферах. Вибір конкретних засобів і шляхів забезпечення національної безпеки України обумовлюється необхідністю своєчасного вжиття заходів, адекватних характеру і масштабам загроз національним інтересам [13]. Але нині нагальнішим залишаються внутрішні виклики національній безпеці, тобто й громадській безпеці – зокрема.

Громадська безпека визначається як необхідна умова та органічний складник цивілізованого способу життя, успішного функціонування суспільства і держави і її інститутів. Вона розглядається як стан захищеності духовних та матеріальних цінностей суспільства, встановленого порядку діяльності державних та громадських організацій, майнових і немайнових прав і свобод кожної людини, усього суспільства від зовнішніх і внутрішніх загроз, який забезпечує умови для нормальної життєдіяльності і розвитку. Громадська безпека як соціально-правова категорія пов'язана знизкою інших – національна

безпека, громадський порядок, охорона власності, благоустрій, дисципліна, здоров'я людей і т.ін. [10,с. 6].

З метою реалізації конституційних норм з питань національної безпеки, складником якої, як було аргументовано вище, є громадська безпека, Верховною Радою України були прийняті Закони України «Про Раду національної безпеки і оборони України» та «Про основи національної безпеки України», спрямовані на концентрацію зусиль держави в цьому важливому напрямку. Однак зазначені нормативні акти лише формулюють загальну концепцію і майже не торкаються питань розв'язання проблем громадської безпеки, створення додаткових гарантій захисту життя, здоров'я, прав і свобод громадян, забезпечення надійного громадського порядку [8, с. 4].

На основі здійсненого дослідження можемо *висновувати* про брак загальноприйнятих визначень національної та громадської безпеки, що призводить до наявності прогалин у законодавстві та неправильному нормотлумаченні й нормозастосуванні. В основу нашого дослідження визначення місця громадської безпеки в систему національної безпеки було запропоновано такі критерії: суб'єкти, об'єкти, завдання, принципи та окремо виділена відповідальність. Серед науковців немає єдиної точки зору щодо визначення класифікації суб'єктів забезпечення громадської безпеки, але ми запропонували їх примірний перелік і визначили, що досить актуальним питанням є зарахування Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини до цих суб'єктів і на це слід звернути увагу при розробці уніфікованого нормативно-правового акта у сфері громадської безпеки. Його прийняття обґрунтовується існуванням розбіжностей у науковому та законодавчому тлумаченні вищезазначених тих термінів. Також необхідним є розроблення і прийняття нормативно-правових актів України, які встановлюють відповідальність юридичних і фізичних осіб за порушення чинного безпекового законодавства України

Визначаємо місце громадської безпеки в системі національної безпеки як одного з її структурних елементів.

Література

1. Коломієць О.В. Концепт міжнародної безпеки в контексті глобалізації : монографія. – К., 2013. – С. 9.
2. Басов А.В. Щодо визначення системи забезпечення громадської безпеки / А.В. Басов // Форум права. – 2010. – № 4. – С. 42–47.
3. Ліпкан В.А. Основи права національної безпеки / В.А. Ліпкан // Право України. – 2009. – № 1. – С. 108–116.
4. Ліпкан В.А. Безпекознавство : навч. посіб. / В.А. Ліпкан. – К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2003. – 208 с.
5. Ліпкан В.А. Адміністративно-правові основи забезпечення національної безпеки України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / В.А. Ліпкан. – К., 2008. – 36 с.
6. Ліпкан В.А. Щодо поняття національна безпека [Електронний ресурс]. – Режим доступу : goal-int.org/wp-content/uploads/2014/03/PONIAT_NSU.doc
7. Калюжний Р.А., Цимбалюк В.С. Інформатизація державного управління і національна безпека України / Р.А. Калюжний, В.С. Цимбалюк // Розбудова держави. – 1993. – № 8. – С. 56-64
8. Доценко О.С. Організація управління міліцією громадської безпеки в сучасних умовах : дис. ... канд. юрид. Наук : 12.00.07 / Олександр Сергійович Ольховський. – К., 2003. – 206 с.
9. Великий тлумачний словник сучасної української мови. / укл. О. Єрошенко. – Донецьк : ТОВ «Глорія Трейд», 2012. – 864 с.
10. Ольховський Є.Б. Адміністративно-правові засоби забезпечення громадської безпеки : автореф. дис. на

- здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Теорія управління; адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / Є.Б. Ольховський. – Харків, 2004. – 12 с.
11. Дзьобань О.П. Національна безпека в умовах соціальних трансформацій (методологія дослідження та забезпечення) : монографія / О.П. Дзьобань. – Х. : Константа, 2006. – 440 с.
 12. Левицька М.Б. Теоретико-правові аспекти забезпечення національної безпеки органами внутрішніх справ України : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 / Левицька Марина Борисівна. – К, 2002. – 207 с.
 13. Джагупов Г.В. Сутність та значення громадської безпеки в державі / Г. В. Джагупов // Форум права. – 2010. – № 4. – С. 292–296.
 14. Про основи національної безпеки України : Закон від 19 червня 2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/964-15>
 15. Про Національний банк України : Закон від 20 травня 1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/679-14>
 16. Про Стратегію національної безпеки України : Указ Президента України від 12 лютого 2007 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/105/2007>
 17. Про особливості забезпечення громадського порядку та громадської безпеки у зв'язку з підготовкою та проведенням футбольних матчів : Закон від 08 липня 2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3673-17>

The lack of commonly accepted definitions of national and public safety was noted. It was noted that the lack leads to the presence of gaps in the legislation and wrong norms interpretation and applying.

Author's understanding of the public safety in a narrow sense, as a state of society, which is concentrated at its spiritual, moral, ethical, cultural, historical, intellectual and material values, information and environment sphere and natural resources in the absence of threats was offered taking into account the large number of different definitions of "public safety".

As the basis of our study concerning defining of place of public safety in the system of national safety were proposed following criteria: subjects, objects, objectives, principles and responsibility (was defined separately).

The attention was also paid to the mind that there is no unified point of view among researchers to determine the classification of subjects which ensure public safety, but we offered indicative list and found that the belonging of the Authorized of the Verkhovna Rada of Ukraine on Human Rights to these subjects is very relevant issue and it should be taken into account while developing a unified legal act in the field of public safety.

The need of working out and adoption of legal acts of Ukraine which will establish responsibility of legal entities and individuals for violations of valid security laws of Ukraine was also noted.

The place of public safety in the national safety as one of its structural elements was determined.

Keywords: public safety, national safety, subjects of public safety granting, subjects of national security granting, objects of national security, object of public security, security, public.

В статье автор указал на наличие значительного количества научных разработок по данному вопросу и акцентировал внимание на отсутствии общепринятых

определений национальной и общественной безопасности, что приводит к наличию пробелов в законодательстве и неправильном нормотолковании и нормоприменении. Предложено авторское понимание «общественной безопасности» в узком несколько упрощенном смысле. Аргументировано предложение о принадлежности Национального банка Украины и Уполномоченного Верховной Рады Украины по правам человека к субъектам обеспечения общественной безопасности. Отмечена необходимость разработки и принятия нормативно-правовых актов Украины, которые устанавливают ответственность юридических и физических лиц за нарушение действующего безопасностного законодательства Украины. Определено место общественной безопасности в системе национальной безопасности, как одного из ее структурных элементов.

Ключевые слова: общественная безопасность, национальная безопасность, субъекты обеспечения общественной безопасности, субъекты обеспечения национальной безопасности, объекты национальной безопасности, объект общественной безопасности, безопасность, общественный.